

MAROSUJVÁR

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

ÉS VIDÉKE.

MEGJELNIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:
Egy évre 8 k. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.

Szerkesztő: BERNHARD ARNOLD.
Főmunkatárs: JÁVORSZKY JÓZSEF.

Kiadóhivatal Tordán, Főtér Timbus-ház
Füssy József könyvkereskedése

Bocskai ünnep.

— május 10.

Ha végig lapozzuk Magyarország történetét, azt tapasztaljuk, hogy válságos időkben, midőn politikai és lelkiismereti szabadságuuk forgott kockán, a Gondviselés mindenkor oly vezéreket adott nekünk, akik nemzetünket a válságból kivezették s hazánk sorsát jóra fordították.

Ilyen vezér volt Bocskay István, Magyarország és Erdély választott fejedelme, akit méltán „a magyarok Mózesének“ neveztek kortársai; aki a király iránti hűség és a hazaszereget egyforma érzelmeivel fogott fegyvert a fenyegetett alkotmány és vallásszabadság védelmére s akinek saját feladata megoldásán kívül történelmünkben az a szerep jutott, hogy az utána következő szabadságharcosok mintája és kezdő utmutatója legyen, hozzá zarándokolván minden utódja a szabadságszeretében bölcseséget, a diadalban mérsékletet, mindenkben pedig hitet és fajszeret

tetet tanulni, Bethlentől kezdve Rákóczi át egész a haza bölcséig. A pogány félhold és a római szent birodalmi korona mesgyéin megállva, a legnehezebb helyzetben is ő ember, protestáns és független magyar maradt; a szorongattatásban el nem csüggedve, a győzelemben el nem bizakodva, ott erősnek és bátornak, itt okosnak és államférfiúnak bizonyította magát.

Önzés és hiuság nélkül nemzetét a végkimerülésig nem fárasztotta; a magyar koronára nem vágyakozott, a török nyujtotta koronát el nem fogadta; célját elérve kibékült királyával. Őt a török félhold először ismerte el egyenrangú félnek, megmentette az adófizetéstől s a vallásszabadságot nemcsak a saját egyházának, hanem a többi protestánsoknak is biztosította. A zsarnokság és valásüldözés korszakában ő megmutatta, hogy minden hazafias küzdelem alapjában alélek mélyében egyszersmind vallásos küzdelem is s hogy a hatalom a közszabadságnoz hozzányulván,

végeredményben az utolsó menedéket, a hit és meggyőződés mentsvárát döngeti.

Bocskay István fejedelem nemcsak vallásos ember, aki magát az Isten vállasztottjának tartotta s valóban az is volt, hanem időrendileg az első magyar szabadsághős; nemcsak nagy katona és a legbölcsebb politikus, hanem a legnagyobb magyarok egyike, aki diplomáciai rangra emelte a honi nyelvet, aki írásaiban még az idegen szó használatát is kerülte, sőt a hajduságnak rendi sorompó közé tömeges felvételével, egyszersmind az ujabbkori demokrácia uttörőjének is bizonyult. 300 éves küzdelmünknek ő az utmutatója, vallásszabadságunk és alkotmányos életünk atyamestere. Mindezt pedig az Istenbe és az ő Megváltójába vetett hit által cselekedte.

Ennek a férfinak az emlékét ünnepli vasárnap, e hó 13-án a nagyenyedi ev. ref. egyházmegye itt Marosujváron.

Az ünnepély felekezeti jellegű, de örömmel részt fog venni az ün-

TÁRCZA.

Talált virág.

Az út porában rózsát találtam én,
Hervadt, poros volt már a kis virág,
Az út sarába, szennybe hult szegényke
S beléje veszté színét, illatát.

Oh, hányszor hull az út sarába rózsá
S piszokban vész el színe, illata,
Mert nincs, aki egy sárba hullt virágért
Az út fölé, a sárba hajlana.

Váry István.

Bocskay István.

— A „Marosujvár és Vidéke“ eredeti tárczája —

Bocskay István emléke magyar történelmünk egén örökre tündöklő nap maradt; de, hogy igazán megismerjük, meg-

kell tekintsük az ő felragyogását megelőző éjfékete sötét korszakot, mely az 1594-iki kolozsvári vérpadnál kezdődött.

„Gyermek királyt s oly hadvezért, ki erején felül mér, ad az Isten busultában, a nemzetnek kit megver...“ mondja a költő, midőn a mohácsi csatát megénekli.

De nagyon ráillik a Bocskay korát megelőző 10 évre is, mert ekkor szenvedte át Erdély a maga mohácsi vészét, mely keresztény hatalomtól volt rá mérve, de zászorta kegyetlenebb volt, mint a vad török dulása.

Alig pár hete, hogy megmenekült hazánk egy hazafias kísérlettől; nagyon is korszerű visszanézni a történelemben, hogy lássuk miképp akarta a bécsi udvar boldogítani Erdélyt s a hozzákapcsolt részeket ezelőtt 300 évvel.

Báthory Zsigmondról, ki 1594-ben Erdély fejedelme volt, azt tartja a hagyomány, hogy kezében vérrel született s

már gyermek korában nevelői hozzá szoktatták a kivégzések nézéséhez.

Hogy mire vitte a vérengzésben, beszélhetnének a marosujvári vár rég leomlott falai, elmondhatnák, hogy 1592. december hó 30-án éjjel mint menekült Gálffy János a vár-kastély akkori birtokosa és a fejedelem tanácsosa, volt nevelője a szemben levő Földvárra vezető alaguton át az őt üldöző udvari katonák elől Belényesre, hol elfogatott s Báthory Zsigmond aláírta halálos ítéletét, mint aláírta Neró császár nevelőjének Lenecának halálát.

De beszélhetne a kolozsvári vérpad, hol Erdély legjobbainak, közöttük a Báthory Zsigmond mostoha apjának, vármegyénk akkori főispánja ifju Mihályfi János feje a hóhér bárdja alatt hullott le, s a vérfagyasztó látványban Báthory Zsigmond fejedelem a közelebbi években lerontott Szathmári-ház ablakából gyönyörködött. Beszélhetne a gyulai vár, hol a fejedelem unokatestvére Báthory Boldi-

Sirolin

Emeli az étvágyt és a testűlyt, megszűnteti a köhögést, vildéket, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar- köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenképp „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjt)

„Roche“

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerárban. — Ára üvegenként 4.— korón.

neplésben felekezeti különbség nélkül Marosujvár egész magyarsága, mert hiszen tartozunk bármely vallásfelekezethez, a hazaszeretethez, hazánk nagyjainak elismerésében egyik vagyunk mindnyájan!

Kezdődik a munka.

— május 11.

A politikai tusakodásokat legalább ideiglenesen befejező békemű utolsó akta: az országgyűlési képviselők választása az országban megejtetett s most már újból megnyílik a rendes háborítatlan tevékenység sora.

Minden értelmes és viszonyainkat ismerő kazafi tisztában van azzal, hogy nincs az országnak és polgárainak sürgősebb és elhalaszthatatlanabb teendőjük, mint rendbe hozni, utána pedig teljes erővel fejleszteni a több évi pangás alatt megrendült gazdasági helyzetünket.

Alig van gazdasági águnk, mely a hosszúra nyúlt politikai válság alatt súlyosan nem szenvedett volna. Az előbb már fejlődésnek indult ipar a vállalkozási kedv megesappanása, a közmunkák nagy részben való szünetelése és a magánrendelések hiánya következtében ismét visszahanyatlott; a mezőgazdaság, hazánknak ez az eminens bevételi forrása, a szükséges törvényhozói segítség híján, a sokszor megszorító hatósági rendeletek miatt súlyos károkat vallott és hogy ily körülmények közt pangott a kereskedelmünk, melynek célja a nyers és ipari termékek értékesítése, az csak természetes következménye lehetett az imént említett bajoknak;

zsár több főurakkal megfojtatott, s holttesteik maradványa az 50-es években került elő a vár pincéjéből, midőn fundamentumot ástak.

A vérengzések megtörténtével nem volt ki szembe szálljon vele. Szakitott a török fennhatósággal, az országot Rudolf uralma alá bocsátotta, de a szerencsétlen eszme következtében unoka testvére Báthory Endre bibornokból lett Erdély fejedelme, Csikszentdomokos bérczei között esiki székelyek szekerczéi útjára állt, s Rudolf császár úgy vélte trónjához édesgetni Erdélyt, hogy császári biztosokat küldött ki, kik Mihály oláhországi vajdával összejátssza, a városok piacaira akasztófákat állítottak; és a midőn Mihály vajda kimutatta foga fehérjét, miszerint a nemességet legyilkoltatni akarta; s a némettől a törökhöz akart átpártolni, ellene egy dobosból lett hadvezérét küldötte ki, ki az oláhvajdát Mirislónál legyőzte, később a tordai keresztes mezőn megölette, s hogy keze szabad lett, sohasem díjazott zsoldosaival olyan dulást és pusztítást vitt véghez országrészünkben, hogy az erdélyiek ismét visszahívták Báthory Zsigmondot. Elképzelhetni milyen lehetett a német igazgatás,

aminthogy közismert tény, hogy a kereskedelem a válság által előidézett összes mizériáknak mintegy gyűjtőmedencéjévé vált.

Amennyi jajsztót a gazdasági depresszió a sajtó keblekből kiszorított, az mind a válság feletti panaszból csucsosodott ki. Iparos, kereskedő, mezőgazda, vállalkozó és Isten tudja minő más foglalkozásúak, mind csak azt hajtogatták, hogy bár véget érne a politikai válság, hogy gazdasági helyzetünk ismét fellendülne.

Nos tehát, ez a várva-várt idő most bekövetkezett s noha igaz, hogy a béke egyelőre csak egy-két esztendőre köttetett, mégis az előjelek után ítélve, valószínűnek lehet venni, hogy tartós lesz. De még ha ebben kételkednénk is, mégis komoly, sőt akkor még inkább kétszeres kötelességünk, hogy erélyesen hozzáálljunk az elvesztett drága idő pótlására.

A nagy nemzeti kérdések megoldását bizzuk egyelőre azokra, a kik az országos ügyek vezetését magukra vállalták. Hiszen jobb, érdemesebb, körültekintőbb és hazafiasabb férfiakra azt alig lehetett volna bízni. Mi meg serény, lankadatlan munkával igyekezzünk lábra állítani gyengített gazdaságunkat és készüljünk arra, hogy a netán ismét kezdődő harcra egy hatalmas fegyverrel: erős gazdasággal gazdagabban állhassunk ki a küzdőtérre.

A társadalomra ebből a nagy munkából jelentékeny osztályrész jut. A társadalomra ugyanis az a feladat vár, hogy első sorban a hazai ipart segítse erőhöz. Mert az ipar az a gazdasági ág, mely szinte végtelenül kibővíthető; az ipart nem fészélyezi a föld termékenységi minősége, nem függ az időjárás szeszélyeitől és sokkal kevésbé, mint minden más gazdasági,

mikor a vérengző Báthoryt újra visszakivánták a fejedelemségre . . . A goroszlói csatában megsemmisült az erdélyiek ezen reménysége és Báthory újra vesztett, egy sereg előkelő úr került Bástá kezére, kik közül többek közt Rácz Istvánt és Sztépán Istvánt a csatatéren kivégeztette — Bástá György.

Újra haterer vallon katona zudult rá édes hazánkra — kik a magyarországi hajdukkal kezét fogva szabad rablás feltétele mellett az országot szelvényben, hosszában elöntötték. A nép falvait oda hagyta, a hegyekre futott, mire a zsoldosok a mit még a falvakban felkutathattak, mindent eltakarítottak. Ekkor 1601-ben égették fel Tordát, Nagyenyedet, Gyulafehérvárt, azok békés polgárait, asszonyt, gyermekeket leöldökölven.

Nem volt egy város, nem maradt egy falu, melyet fel ne forgattak volna, mondja Erdély történetirója Kőváry László, csupán a várak és kerített városok menthették meg magokat gyakori sarcfizetessel. Hogy mily gondosan felvertek mindent, csak azt említem fel, hogy a Gyulafehérvár melletti kecskekő magas csucsára is felmásztak s az oda menekülteket, kiket resteltek legyilkolni, a sziklatétről dobál-

szorul egyéb gazdasági tényezők közreműködésére. Az ipar tevékenysége a lehető legönállóbb. Amire azonban feltétlenül rá van utalva az ipar, az a vevőközönség támogatása. Ezt nem nélkülözheti, ha ez meg van neki, egyebe nem kell. Még az állami segítségről is szívesen lemondhat ez esetben, mert az állam nyújtotta szubvencziók nem egyebek, mint pótlásai a vevőközönség mulasztásából elmaradt vásárlások utáni haszonvesztésnek.

Mindezekből láthatjuk, hogy hazafias kötelességünk ezidő szerint első sorban a kitartó munka, azután meg az az erős és megmásíthatatlan elhatározásunk, hogy semmi szín alatt, semmi körülmény között ne vegyünk, idegenből olyan iparcikket, melyet hazánban is előállítanak.

Ha e kötelességeinket hiven teljesítjük, csakhamar gazdasági helyzetünk föllendülésében fogunk örvendhetni és többet használunk vele hazánknak, mintha a legékesebb szónoklat, a legcsillogóbb jeliszavak hangoztatása mellett a külföld divatját malmoljuk, annak ipartermékeit vásároljuk és a gazdasági megerősödésünkhöz idehaza oly szükséges pénzt külföldi iparosoknak küldjük.

A magyar nőkhöz.

Isten, midőn az ember kivételével már megalkotta a mindenséget, agyagot vett, alakot formált, lelket lehelt belé — s megteremté az első embert. Az első ember, — kinek lábaihoz simultak a vadállatok, akinek megvolt mindene, amit csak kívánt, aki az árnyas falombok alatt pihentette tagjait — még sem volt boldog. Az ur erről is gondoskodott. Melléje adott egy lényt, aki vele megossza örömét, bú-

ták le a mélységbe. Elég volt a bérencz vallon katonáknak valamely Erdélyi emberre rá kiáltani „hun gracia? s ha a császári biztosoktól drága pénzen megváltani kellett kegyelem-levél nem volt nála, azonnal levághatták.

1605. februárjáig tartott a német uralom. A vallonok mellé rabló rácz zsoldosok szegődtek s mivel zsoldot nem kaptak, újra kezdték a rablást, pusztítást. Az éhség oly magas fokra hágott, hogy a nép gyökerekkel élt s mint az egykoru kronikások fenhagyták, Nagyenyeden emberhust mértek a mészárszéken s a Gyulafehérvár környékén levő falvak lakói saját gyermekeiket ették meg . . .

Mikor már Erdély-részünkben alig volt elpusztítani való, mikor a szenvedés pohara fenéig ki volt ürítve, Bécsben elég erősnek hitték magokat, hogy Magyarországot is leigázzák. Egy felfuvalkodott vallástürelmetlen olasz gróf Bárbiáni Jakab balkeze intézte a csapást, mely felrázta Magyarországot lethargiájából. Boeskey Istvánt Rudolf császár régi hívét megtámadta, hogy neki 20.000 frtot kölcsönözzön s midőn Boeskey azt megtagadta, rendelkezett, hogy várait desma alá vessék. Boeskey erre Prágába ment a

Diszes vizsgalapok és jutalomkönyvek

nagyválasztékban kaphatók: **Füssy József köny- és papirkereskedésében Tordán.**

ját; aki megossza vele munkáját, akivel együtt élve, megteremthesse boldogságát. Ez a lény volt Éva — és férfi sorsa lón a nő.

Midőn hazánk tiszta egén magasra tornyosultak az abszolutizmus sűrű, fekete felhői, midőn már a magyar csak sirni, szenvedni és imádkozni tudott, — leszállt a földre egy tündér, királyi palástban, nyomában virág fakadt, angyali lehellete felszárította a lélekből jövő bús könnyeket. Ez a tündér volt Erzsébet. Eloszlottak a felhők, hazánk felett ismét kisütött a nap s az ég ismét kéklő fényben ragyogott — a szeretet jegyében békében egyesült a nemzet királyával.

Igy volt ez aztán hosszú ideig. De ismét közelegtek a viharos felhők. Az ég dörögve hallatta véstjósóló szavát, a halálhozó villámok pedig ropogva cikláztak, lesújtva a földre. A legnagyobb vihar közepette megnyílt az ég, a nap előbujt felhő országából s reá veté áldott sugarait egy nő jóságos arcára, aki jobb kezében egy szép fehér tulipánnal, rendíthetetlenül állott, kérve Istent, vonja el a vést szerető hazája, Magyarország felől. S ez a jóságos nő, özv. Andrássy Tivadarné. Ismét bár hosszas vajadás után, béke lett. Meghallgatta az ég szenvedő népe kívánságát, a vihar elvonult s a menybolt megint tiszta kék lett. A tulipán pedig, melyet a grófné elültetett, nyílik hazánk minden rögén, pompázva virágozik gondos, gyöngéd kezektől ápolva. Most kérditek ugy-e, hogy mi adta azt az erőt, amely arra készítette azokat a gyöngéd, gondos kezeket? Én megmondom. Ez az indító erő volt a honszerem, az örökkévalóság égő fáklyája, mely hevit, buzdit, vezet, minden fáradság nélkül; melynek meg-

szentelt jegyében az eszme győzelmes lobogójává válik milliók, meg millióknak, kik „csak előre“ jelszó mellett csodákat művelnek. — A magyar nők honszerelmé, hogy az az élető erő, melytől mint friss gyöngyharmattól, a szabadság újból kivirágzott rózsafája még dúsabb hajtásokat fog termelni. Mert tisztelt hölgyeim, a ti férjeitek, gyermekeitek tartják kezeikben a haza sorsát. A kenyérszerzés nehéz gondjaitól kifáradt, avagy a honmentés idegmegfeszítő munkálataitól megtörődött férfiak, ha megtérnek, otthonukba pihenni, a ti körötökben szereznek új erőt, odaadó szeretetekből merítenek bátorságot, kitartást, lelkesedést. A gyermekek az anyatejjel szívják magukba a hazaszeretet éltető nedűjét, melyel egykoron mélyen áztathatják a haza földjét. Ti vagytok hivatva, legyetek bár tisztos matronák, nagy anyák, avagy hajadon lányok, hogy neveljétek, ápoljátok a hazaszeretet szent tüzét, hogy lobbot vessen magasra felesapó lángokkal, ne hogy elenyésszen csakhamar hamvadó szalmatűzként.

Tömörüljetez mindnyájan a tulipán, mint a hazaszeretet szent jegyében, hogy a nemzet harcsoainak nemtőivé válva, a szó legnemesebb értelmében teljesüljön a jós-ige: a férfi sorsa a nő.

Egy honleány.

Gróf Bethlen Bálint beiktatása Tordán.

Torda, május 8.

Nagy és fényes ünnepségek keretében ment e hó 8-án végbe Torda-Aranyos

vármegye és Torda város főispánjának, gróf Bethlen Bálintnak főispáni beiktatása, melyről kiküldött tudósítónk a következőkben számol be:

Már kora reggel mozgalmas képet öltött Torda városa. A tordai polgári zenekar zeneszóval járta be a várost. A polgárok a főtéren verődtek össze és 250 tagból álló bandérium zászlókkal, Miksa Imrével az élükön ment az új főispán elé Aranyos-Gyéresre. A menet visszajövet a következő sorrendben alakult: Elöl jött a bandérium valóságos zászlóerdővel, utána egy 400 kocsiból álló kocsisor, élén Erdélyi Elemér járási főszolgabíró kocsijával. Az új főispán Miksa Imre orsz. képviselő jött Miksa Imrével. A faluk lakosai majdnem egész Tordáig egy nagy sorfalat állottak és a merre csak elhaladt a főispán kocsija, mindenütt zugó, lelkes éljenzés hangzott fel. A vármegyei tagok elébe menve várták a főispánt s Betegh Miklós alispán lelkesen köszöntötte megérkezésekor.

Zilahi Sebess Andor polgármester a város nevében üdvözölte az új főispánt. Innen a menettel beérkeztek Tordára, a vármegyei házi díszterembe, a hol az installáció nagy ünnepességgel lefolyt.

A közgyűlés.

Betegh Miklós alispán megnyitja a gyűlést és Miksa Imre vezetésével megnevezi a küldöttséget, mely az új főispánt a közgyűlésre meghívja. A főispán megjelenik. Hatalmas éljenzés fogadja a főispánt, a kit Betegh alispán üdvözöl, majd felolvassa a kinevezési leiratot és felkéri a főjegyzőt, hogy olvassa az eskü mintát; a főispán, Lovassy főjegyző szöveg olva-

királyhoz Rudolphhoz, de ott kihallgatást sem nyert.

E közben elrendelték, hogy a protestánsok lett egyházközségek templomait vegyék el s adják vissza a katolikusoknak. A templom foglalások megindultak. Az erdélyiek ekkor is kérelmet nyújtottak be a foglalások ellen, de elutasították.

E közben az erdélyi menekültek egy Bocskaihoz intézett levele a német generálisok kezébe került s ez elég ürügy volt arra, hogy Bocskay várát megtámadják. Csak ekkor ébredt fel a szunnyadó orosz-lán és lépett a cselekvés terére. Bárbiáni táborában háromezer gyalog önkéntes hajdu volt s ezt Örvéndi Pál által magának megnyerte. A hajduk Bárbiáni elé mentek és zsoldjukat követelték s midőn vezérok okos fizetés helyett Debreczen felprédálására utasította, felébredt bennök a jobb érzés s mind átpártoltak Bocskayhoz. E perctől fogva Bocskay serege élén állott. Mint a hegyről alágördülő hólavina, nőtt a serege. Bocskay szerencsés és ügyes hadvezérnek bizonyult. 1604. októberében Almosdnál Pecz tábornok seregét tönkrevverte s kilencz ágyuját elvette. Most már békülékeny lett Bárbiáni tábornok, de késő volt, 10.000 em-

berével, kik között 5.000 erdélyi székely volt, nem megütközni, de elszaladni próbált Bocskay 4.000 embere elől. A mint észrevették a szaladókat, Bocskay serege utánok eredett és a Tiszán átkelni készülő rácz utóhadat levágatta.

És ekkor Bocskay István a nagy uradalmak ura, bár saját érdekében előnyvel kiegyezhetett volna, mint egy századdal később II. Rákóczy Ferencz tette: Koczára vetette mindenét a szabadság édes reményéért. Az egykori kormánypárti ember forradalmi vezér lett örök tanulságul a következő kormányzó hatalmaknak . . .

És mindezen nagy változás egy hónap alatt ment végbe. Forradalom kezdődött, mely Erdély függetlenségét s Magyarország szabadságát készült visszaszerelni. Biztosítani kívánta a protestáns vallást, mely annyira üldözöbe volt véve, miszerint azt a Királyhágón törvénybe iktatták, hogy a ki csak szót mer emelni a protestáns vallás mellett, fejét veszítse.

De még nehéz napok voltak hátra. A fegyvertelen haza ellen oly hős Bárbiáni helyett Básta állott a német hadak élére. Csata következtek változó szeren-

csével, s vége az lett, hogy Básta hadait kiverték a hazából.

Bocskay szerencsésére a földig le-sujtott Erdély is fölemelte fejét. A székelység kezdett gyülekezni, s a nyáradszeredai gyűlésen 1605. február 21-én Bocskayt meghívták Erdély fejedelmi székére.

1605. április 17-én Magyarhon rendi is gyüleseztek. Bocskay Istvánt Magyarország fejedelmévé választották.

1605. augusztus 22-én fogadták Kolozsvárt a beérkező Bocskayt az erdélyiek s szeptember 4-én Medgyesén ünnepélyesen fejedelemmé választották.

E nap korszakot nyitott, mely Erdély virágzását, a mivelődés és jólét ezer áldását kezdi árasztani és árasztja hazánkra. Rákóczi Zsigmondot rendelte Erdély kormányzójává, ki megkezdette működését s a nép annyi bujdosás, kiállott éhség után ismét barázdáiba tért; nem lévén barma, maga vont a ekéjét, sirva szántottak, de legalább biztosak voltak, hogy magok aratják le.

1605. november 10-én az akkor Budán székelő török nagyvezér Bocskayt Budára hívta, s mint Magyarhon királyát köszöntötte. Fejébe arany koronát tett, kezébe

Női kézitáskák, derékövek, dohány és szivartárcák, óraláncok, sétabotok,

gummi labdák és különféle dísz tárgyak nagy választékban kapható Füssy József (ezelőtt Harmath J.) könyv- és papírkereskedésében Tordán.

sása nyomán, erős és férfias hangon elmondja az esküt.

Eskü letétele után az új főispán beszédet mondott. Beszédében kifejtette, hogy azokat az elveket, melyek eddig közéleti működésében mindig vezették, ezután is a maga sértetlenségében fentartja és azon lesz, hogy úgy vármegyéje, mint Torda város lakosságának jóléte és boldogságának előbbvitelére minden lehető alkalmat megragadjon. Törekedni fog, hogy ipari és kereskedelmi tekintetben olyan eredményeket érjen el sikeres működése alatt, úgy a vármegye, mint a város, hogy az abba vetett hit és remény gyümölcsözőleg hasson minden irányban. Tetszéssel fogadott beszéde után Vertán Endre köszöntötte az új főispánt, ki után Lovassy főjegyző is beszélt és Betegh alispán indítványára a főispán, Vertán és a főjegyző beszédett jegyzőkönyvre veték. Ezután megtörténtek az ünnepies kinevezések; két szolgabíró tiszti főszolgabírákká nevezett ki az új főispán.

A küldöttség fogadása

A közgyűlés megtörténte után a főispán fogadta a nagyszámu küldöttségeket, melyek a főispán előtt tisztelegtek. Rendre járultak elé a vármegyei tisztviselők, a városi küldöttségek és a vidéki küldöttségek, a melyeket a főispán a legszívvelgyesebben fogadott és megígérte legmeszebbre menő támogatását. A küldöttségek fogadása több mint másfél órát vett igénybe, melynek végeztével az új főispán tiszteletére nagy diszebedet adtak.

A bankett.

Délután fél 2 órakor fényes ebédre gyűltek össze. A felköszöntők sorát az új főispán nyitotta meg és felköszöntőjében poharát a királyra emelte. Miksa Imre képviselő mondott azután felköszöntőt a

királyi pálczát adott és kardját maga övedzte fel. Bocskay azonban levette fejéről a koronát, azt Szécsy Györgynek adta át, mert — úgymond — van Magyarhonnak koronázott királya.

Hogy még egy koronája legyen, egy más koronát is hoztak a magyar szabadság koronára nem vágyó hősenek. Brassó városa küldte. Hajdan a rác despotaké volt, kinek egyike Erdélyre rontván, megveretett s koronáját ide vesztette.

1606. elején, midőn a szultán Bocskaynak 40.000 frtot érő kardot és buzogányt küldve, őt Erdély fejedelmének elismerte, — megkezdődött Bécsesél is az alkudozás. Azonban korántsem ment simán a dolog. Bocskay betegeskedni kezdett. Rudolf király halasztani kívánva a békekötést, a német birodalmi rendekhez fordult segélyért, de onnan azt irták vissza, hogy a magyarok ellen, mint a török elleni előbástya ellen harcolni nem fognak, — s tanácsolták, hogy tartsa meg adott hitét és győződjék meg, hogy a magyarok ellen erőszakos eszközök nem használnak.

Igy jött létre 1606. június 23-án a bécsi békekötés, melyben Rudolf lemondott Erdélyről, a vallásbeli jogegyenlőséget elismerte. A 40 év óta üres nádori

főispára. Lőrincz Dénes a királyra. Beszéltek még Farkas G., Szász J., Vertán Endre, Fúzi Sándor és még többen, akiknek nagyobb része az új főispánt élte, A bankett a legjobb és leglelkesebb hangulatban folyt le és ért véget a késő délutáni órákban.

Este nagyszerű fáklyás menettel szerenádót adott a Dalkör és polgári zenekar.

Van tehát Torda-Aranyos vármegyének is főispánja, a ki a nemzeties gondolkozásával, magyar érzelmével, szabadon és bátran vezeti a vármegyét minden fázisában életének, s a kitörhetlen szilárd-ságával elveinek, forró szeretetével hazájának, bizonyára áldásos működésre fog vissza tekinteni egy szép mult után, melynek eredménye és sikere az ő nevéhez fűződnek.

Kolozsvár társadalma is képviselve volt a tordai imstalláción. A kolozsvári vezető személyiségek sorában ott láttuk első sorban is gróf Bánffy Miklós főispánt, Eszterházy László főjegyzőt, Szádeczky Lajos egyet. tanárt, Menyhárt Gáspár, Mihály József ügyvédek. Böhm Mihály birtokost és Vuchetich Sándor postaigazgatót.

Torda városában nagy az öröm és lelkesedés, mindenütt ünnepies szín és hangulat és lépten-nyomon lelkesen éljenzik az új főispánt.

HIREK.

— **Személyi hírek.** Zsedényi Ottó m. kir. sóbányahivatali főnök Marosujváron tartózkodott, innen pedig új állomására Rónaszékre utazott.

— **Dr. Horváth József** országgyűlési képviselőnk vasárnap Marosujvárra érkezett.

szék betöltésére s a magyar szent korona visszahozására magát kötelezte.

Bocskay e szerint bevégezte küldetését, éppen jókor, mert gyanus gyöngelkedése mind inkább erőt vett rajta.

A német bizodalomban az a hír járta, hogy lassu méreg működik az erős szellem kioltására. Deczember 17-én végrendeletet irt, s többek közt azon óhaját fejezte ki, hogy az általa szabadságába visszahelyezett székely nemzetet jogaiba tartsák meg. Az utolsó éjen a főembereket ismét magához hivatta, hagyakozott volna, de már ereje hanyatlott; a mint körülállták, egyik honfiui fájdalomtól elragadtatva felkiáltott: mit érdemel a bünök, a ki a haza vezéresillagát kioltotta? A legkinosabb halált, riadtak fel. De ki volna az? Kátai Mihály felelték. A nép dühe féket szakított, Kátait összavagdalták.

1606. deczember 29-én 59 éves korában halt meg Bocskay István. Nagy veszteség volt, de a magyar hálát adott Istenének, hogy megszületett. Két év alatt helyreállította az eltiprott hazát s ha tovább él, talán visszaállította volna a magyar királyi trónt.*)

K. Veress Sándor.

*Kövári László Erdély tört. IV. kötet.

— **Kinevezés.** Bernhard Kornélia lapunk szerkesztőjének leánya Alsófernezyre óvónőnek és iskolai kézimunka tanítónővé neveztetett ki.

— **Elnézést kérünk.** Miután lapunk hirrovatának vezetője Jávorszky József távol van, e rovatunk hiányosságáért t. olvasóink elnézését kérjük.

— **Esküvő.** Bedő István e hó 6-án esküdt örök hűséget Szabó Ferencz tordai földbirtokos kedves leányának: Kláriczának. Az egyik násznagy a menyasszony sógora Jávorszky József irodatiszt volt. Az esküvő a családi gyászra való tekintetből szűk családi körben tartatott meg. Sok boldogságot kívánunk az új párnak.

— **Áthelyezés.** Buttykay Ernő, nagybecskereki pénzügyi számellenőr és Mészáros Ferencz nagyenyedi pénzügyi számtiszt, azonos minőségben kölesönösen áthelyeztettek.

— **Térzene.** Ma esütörtökön d. u. 5 órakor a Bánczán térzene lesz, a következő műsorról: 1. Nyáry. Mágna induló. 2. Barain. Utazás Chinába, nyitány. 3. Lineke. A vénusz barlangban, keringő. 4. Král. Rövid zenei jegyzetek, egyveleg. 5. Muzsik. Dalbokréta, magyar dalok. 6. Herfurt. Jó éjszakát szerenad. 7. Scharoch. Dormus induló.

— **Választások.** Alsófehérvármegye választó kerületeiben az országgyűlési képviselők választása megtörténvén, a következő képviselők választattak meg: az alvinczi kerületben: Mánium Gyula dr. román nemzetiségi, a magyarigeni kerületben: Vajda Sándor dr. román nemzetiségi, a marosujvári kerületben: Horváth József dr. függetlenségi, a nagyenyedi kerületben: Gáspár János függetlenségi, Gyulafehérváron: László Mihály dr alkotmánypárti, Abrudbányán: Üchtricz Amádé gróf alkotmánypárti és Vizaknán Markbreit Gyula alkotmánypárti,

— **Mikor lesz sorozás?** A hadügyi kormány állítólag elrendelte az idej sorozásokat, amelyek június 15-én kezdődnek és július 20-án nyerne befejezést. A besorozott legénységnek szolgálattételre legalkalmasabb anyagát azonnal berendelik tényleges szolgálattételre. A mostani sorozás alkalmával négy évfolyam hadkötelesei kerülnek sor alá és pedig az 1882., 1883., 1884. és 1885-ben született hadkötelesek. Sok gondot okoz a katonai hatóságoknak az, hogy mi történjék az 1882-ben született hadkötelesekkel, akik már tavaly betöltötték a harmadik korosztályt, de az ex-lex miatt nem voltak sorozhatók. Értesüléseink szerint a hadügyi kormány a nyolcvanketteseket csak kisebb arányban fogja besorozni, de ezeket is kivétel nélkül a póttartalékba osztja be.

— **Lázongó község.** Lukafalvi község lakossága állandó izgatottságban van a Makkai Zsiga bukása miatt. A refomátus pap ablakait bevették s a Barcsayra szavazott polgárokat életveszélyesen fenyegetik. A község előjárósága csendőrséget kért, hogy a zavargásokat lecsillapítsa. Egyébiránt Makkai Zsiga sem tud bukásában belenyugodni s a Barcsai megválasztását, állítólag a sok vesztegetés miatt megpeticionálja. Most gyűjtögeti az adatokat

FÜSSY JÓZSEF

KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN TORDÁN:

Községi, Körjegyzői. Iskolai, Lelkészi nyomtatványok állandóan raktáron kaphatók.

Falragaszok, Eljegyzési kártyák, Esküvői és Béli meghívók 3-4 színben nyomtatva, Levélpapírok, Borítékok a legszebb kivitelben azonnal készítettnek.

s mint mondja, bőven van ok a peticionálásra.

— **A tiszti kaszinó** kedden, e hó 15-én nyitja meg a bánca kuglizó helyiséget.

— **Dr. Dénes Arthur** marosujvári ügyvédi irodáját az uradalmi vendéglőbe helyezte át.

— **Bocskay ünnepély.** A nagyenyedi egyházmegye egyházi értekezlete ez évi rendes közgyűlését, illetve Bocskay ünnepélyét Marosujváron, f. évi május 13-án tartja, a hazafias ünnepély tárgysorozata a következő: Istentisztelet délelőtt 10 órakor. 1. Gyülekezet éneke. 2. Szózat. Énekli: a marosujvári férfi dalkar. 3. Imát mond: Ferencz Samu m.-déciei lelkész. 4. Hymusz. Énekli: a marosujvári férfi dalkar. 5. Egyházi beszédet mond: Jancsó Sándor nagyenyedi lelkész. 6. Gyülekezet éneke: „Erős várunk nekünk az Isten”. Közgyűlés. 1. Közgyűlési megnyitót mond: Veress Károly egyházi elnök. 2. Mult közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása, hitelesítése. 3. Szóval: Roska Sándor. 4. Énekel a marosujvári férfi dalkar. 5. Felolvas; Lovassy Andor Torda-Aranyosvármegye főjegyzője. 6 Szóval: Sallak Lila k. a. 7. Indítványok. 8. Koszoru füzetek kiosztása. 9. Énekel: a marosujvári férfi dalkar.

— **Czukrázda.** Marosujváron, különösen nyáron, midőn állandóan 7—800 fürdővendégünk van, nagyon is nélkülözzük a czukrázda hiányát. Talán lapunk révén akad czukrász, aki itt letelepedne. Ha nem is egész éven át, de a fürdő idény alatt bizonyára bő keresete lenne.

— **Botrány egy temetésnél** Nem mindennapi eset történt Marosujvárt. Kresun Nikuláj nyugbéres munkás, Marosujvár egyik legöregebb embere 94 éves korában folyó hó 3-án hajnalban meghalt. A temetés folyó hó 5-én d. u. ment végbe, a pap annak rendje és módja szerint a halottas háznál a halottat gyerekeitől, rokonaitól elbucszatva beszentelte és a hallottas menet megindult, hogy Kresunt kísérje ki utolsó útjára. Ekkor történt, hogy a pap a gyászolók kivánságát nem volt hajlandó teljesíteni, ugyanis, hogy a halott a Csesztvei, Mikó és király utcákon át kísértessék ki a temetőbe, hanem ő a hallottas menettől elválva, a zászlókkal a kórház utcán ment ki a temetőbe és a temető kapujában várta a hallottas menetet, a gyászoló család azonban a pap eljárásán megbotránkozva, nem engedte meg, hogy a lelkész a sírhoz menjen és a halottat beszentelje; ebből nagy vita támadt és csakis néhány higadtabb embernek köszönhető, hogy nagyobb botrány nem lett. Mint értesültünk, a gyászolók a járási főszolgabíróhoz, a gör. kath. Érsekséghez és a m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszteriumhoz tették panaszos feljelentést a gör. kath. pap ellen. Allítólag a pap azért nem volt hajlandó a gyászolók kivánságát teljesíteni, mert nem akartak magasabb stólat fizetni.

— **Boldogító örökségek.** X. Károly 27 éves városi hivatalnok volt, mikor váratlanul nagy örökség birtokában jutott.

Ugyanekkor egy barátja utolsó óráit élte és a gazdag örököstől a következő szavakkal bucsuzott: „Tudod, hogy leánynővérem szegényen marad hátra. Reád bízom őt!” s miután barátjának szavát adta, hogy K. Lujzáról minden tekintetben gondoskodik, barátja nyugodtan lehunyta szemét. Károly magával vitte a 17 éves leányt legénylakásába, ahol társalgónőjével külön lakosztályokat rendezett be részére. A szép leány és a gazdag fiatal ember megelégedésben éltek együtt, mintha testvérek lettek volna és a vonzalom már szerelemmé változott mindkettőben, anélkül, hogy egymásnak ezt elárulták volna. X. Károly nem akart visszaélni helyzetével, Lujza pedig szegény volt s nem is mert arról álmodni, hogy Károly valaha elveszi feleségül. Egy napon Lujza ebéd után elmerült az újságolvasásba és egyszerre felkapta az újságot, kiterítette az asztalon s hangosan felsikoltott: „Károly! a sorsjegy, melyet Török bankházában vásárolt nekem, megnyerte a 600,000 koronát, Most már nincs akadályja annak, hogy egymásé legyünk” és szenvedélyesen átölelte boldog barátját. „Való hát... Teljesen... egészen örököltelek?” kérde Károly. „És én”, válaszolt a leány csengő hangon, „nem a sorsjátékon nyertelek-e meg?” Nincs most boldogabb pár e világon.

— **Tüdőbajos gyermekek** gyógykezelését felette megnehezítette az orvosnak az a körülmény, hogy a tudomány eddigelé nem rendelkezett oly gyógyhatású szerrel, amelyet gyermeknek adhattak volna. Az utálatos creosot-preparatumok, melyeket felnőttek is csak nagy megerőltetéssel vesznek, gyermekeknél nem használhatók. A „Sirolin-Roche” bevezetésével azonban már itt is alaposan segítettek. „Sirolin-Roche” a gyógytárakban kapható, jó szagú és kellemes ízű szirup, melyet a gyermekek szívesen vesznek és megemésztik. Ezen szer gyógyhatása számos előkelő gyermekorvos nyilatkozata szerint minden kétségen felül áll. A lesóványodott, sápadt kicsinyek már rövid használat után jó étvágyat és piros pozsgás arczzint kapnak. Minden gyógyszerárban kapható.

+ **Igaz magyar ipar!** Nemzeti történetünk örökké emlékezetes idejét és ennek parlamenti szereplőit egyedül a „szövetkezett ellenzék” képviselőinek „képes lapjai vannak hivatva megörökíteni. Kapható: Füssy József könyv- és papirkereskedésében

□ **Most jelent meg** egy zsebkiadás a Fráter Loránd és Béla összes dalainak ének- és zongorára csinos kötésben. „Fráter Notás Könyve” czim alatt és ára 2 k. A Fráter-dalok közkedveltségét külön hangsúlyoznunk felesleges, hiszen az ő nótáitól dalos az ország. „A fonóba szól a nóta”, „Őszi róza”, „Ütött kopott a hegedüm”, „Néma, csendes holdvilágos éjszakán”, „Várlak, várlak, karom reszket”, „Ugye most már másnak mondom”, „Száz száz gyertyát, száz iteze bort” stb. stb. dalokat vajon ki ne ösmerné? A Fráter Notás Könyve bekötve, a legjobb famentes papírra nyomva, diszes czimlappal jelent meg.

Kapható: Füssy József könyv- és papirkereskedésében.

— **Bármilyen különbözők is a szenvedések,** kevés megbetegedésre alkotott a természet olyan tökéletes gyógyszerközt, mint a melyet a Ferencz József keserűviz képez. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet és ne fogadjon el semilyen más csékélyértékű terméket.

— **Borviz.** E czim alatt megjelent hirdetésre felhívjuk olvasóink figyelmét.

M O S T J E L E N T M E G I I

az új

Vinczellérvény

2-ik kiadás szemléltető rajzokkal.

Írta: VADAY JÓZSEF.

közs. isk. igazg. MAGYVÁRADON.

A R A K Ö T V E 9 0 F I L L E R

SZŐLŐBIRTOKOSOKNAK.

és

MUNKASOKNAK

NÉLKÜLÖZHETLENI

TANACSADOJA.

E könyvben az ojtvány és nem ojtvány-szülő minden munkája le van írva és rajzokkal szemléltetve. Szakértők véleménye szerint **ÉRTELMESEBB, RÖVIDEBB és GYAKORLATIASABB MÓDON MÉG SENKI SEM FOGLALTA ÖSSZE A SZŐLŐMIVÉLÉS TUDOMÁNYÁT.**

Kapható! Kapható!

FÜSSY JÓZSEF

könyv-, papir- és diszmitárkereskedésében

TORDAN, FŐTÉR

Különfélék.

A „kedves rokon.” II. György, Anglia királya egy ízben valamely magas állásra egy távoli rokonát akarta kinevezni, bár a miniszterei a leghatározottabban ellenzték ezt a kinevezést. Lord Chesterfield-nek végre, hosszas rábeszélés után sikerült a királyt szándékától eltéríteni.

— És most kit méltóztatik felségednek erre az állásra kinevezni? kérde a lord.

— Bánom is én, miattam az ördögnek is adhatják, — kiáltá haragosan a király.

És megengedi Felséged, hogy megtartsuk a szokásos kinevezési formulát, ezzel a megszólítással: „kedves rokon”? Erre a király jóízűt kaczagott.

Az udvarias Rubinstein. Rubinstein, aki nemcsak világhírű zeneszerző, hanem rendkívül udvarias ember is volt, tudvalevőleg szenvedélyes dohányzó hírében állott. Rendkívül nehezére esett, ha a dohányzástól — például hölgyek jelenlétében — tartózkodnia kellett. Megtörtént egyszer, hogy egy kitűnő ebéd után szivarra gyujtott, bár hölgyek is ültek az asztalnál. A művészt egyik barátja figyelmeztette az udvariatlanságra. Rubinstein egy pillanatra meghökken, majd így szólt?

— Ej, a hol angyalok vannak, ott a felhők sem hiányozhatnak!

Azzal nyugodtan tovább szivarozott, s most már a hölgyek sem haragudtak miatta.

AZ UTAZÓ KÖZÖNSÉG
FIGYELMÉBE.

KOFFEREK, KÉZI-TÁSKÁK,
KISEBB ÉS NAGYOBB KOSARAK
KAPHATÓK:

FÜSSY JÓZSEF
ezelőtt HARMATH J.
könyvkereskedésében Tordán.

— **Milton felesége.** Milton, az „Elveszett paradicsom” világhírű költője tudvalevőleg vak volt. A felesége szép, fiatal asszony volt, a ki utóbb, úgy látszik, megbánta házasságát s szeszélyeivel valóság-gal zsarnokoskodott a világtalan költőn. Buckingham, aki Milont vigasztalni akarta, egy alkalommal egy szót a költőhöz:

— Az ön felesége szép, mint egy viruló rózsza!

— Meglehet — válaszolta a költő — de minthogy én a rózsza színét nem látom, sajnos, a töviseit érzem csupán!

Mandzsu riadó.

— Az „Aranyhalász” japán mesejátékából. —

Rajzik a „svába,”
Nem fér honába,
Falánk fajtája
Kitolong.
Sápadt majom-faj,
Orgazda, tolvaj,
Martalócz, kalmár,
Félbolond.

Kicsiny keresztel
Mely csalva veszt el,
Ájtatos szent pap
Jön elébb.
Uj hitre szoktat,
Imádni oktat
A maga vézna
Istenét.

Ha benn a pap már
Bejő a kalmár,
Sötét hajókon
Hoz hadat.
Pokróc a pokrócz,
Durvább a matróz,
Bortól ha részeg,
Kéjt ha kap.

Menekve jöttünk.
Halál mögöttünk,
Gyalázat, kintpad,
Gyötrelém,
Fehér utálat,
Ördögi állat
Öldököl uton,
Utfélen.

Düh van szívünkbe,
Fegyvert kezünkbe,
Japáni testvér,
Ad segélyt!
Rengjen az ős-föld,
Mig, a ki rá tört,
Kiüzzük onnan
A fehért!...

Zempléni Árpád.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
FÜSSY JÓZSEF.

Közönség köre*)

Tekintetes Szerkesztő úr!

Tisztelettel kérem az alábbi soromnak becses lapjában való közzétételét.

Folyó hó 3-án becses lapjában egy cikk jelent meg, a mely a marosujvári postahivatalnál uralkodó helyzetet tárja fel, a holis a feleknek érkező csomagokat felbontva kézbesítik. Minthogy ezen közérdekű felszólamlás általánosságban szól, ennél fogva kötelességemnek tartom, mint aki ugyszólván élelmiszerekben — talán

legtöbb csomagot kapok kinyilatkoztatni, — hogy ezeket nekem nemcsak kifogástalan, de mindig a legnagyobb figyelemmel kézbesítették, a miért is ezen postahivatalnak ez alkalommal is köszönetet mondok. Maradtam a tek. Szerkesztő úrnak

Miklós Gyula,

fűszer és csemegekereskedő.
Marosujvár.

Legolcsóbb beszerzési forrás!!

Telefon szám: 36.

Papp Miklós

vas-, szerszám- és fűszerkereskedése

TORDA, FÖTÉR.

A legnagyobb raktárt tart mindenféle vas anyagokban: gazdasági szerszámok, székertengelyek, hozzávaló vasak, láncok, épület és butorvasalások, kovácsolt- és sodronyszegkek, zsidelyszegkekben stb. 2 1-52

Ajánlja:

melegítő és főző kemenczeit, valamint a hozzá tartozó részek nagy választékát.

!! Pontos kiszolgálás !!

1 1-52

Legolcsóbb beszerzési forrás!!

AKI JÓ ÓRÁKAT

(öt évi jótállással)

mindennemű arany- és ékszer-
tárgyakat, u. m.:

140

1-52

óra-lánczokat, arany gyűrűket,
broche-tüket, fülbevalókat, kar-
pereczeket stb.

venni óhajt, az forduljon bizalommal
az általánosan jó hírnévnek örvendő

FRUCHT IZIDOR

műórás és ékszerész céghez

TORDÁN, FÖTÉR. (Nagy Miklós-féle ház.)

a hol minden egyes tárgy fémjelzéssel el van látva.

Figyelmeztetem a n. é. kö-
zönséget, hogy a

DOUBLE-ARANY

elnevezés alatt forgalomba
hozott tárgyaknak fel ne
üljön.

Szájpad és szájpadlás nélküli

Kényelmes

4 1-52

és tartós!

FOGSOROK.

Műfogak
Foghúzások
Fogak tömése
Fogaktakarítása
gyorsan és jutányosan
eszközöltetik

STOMATIN fogfehérítő porok. fogmosók. fogkefék raktára.

Felvilágosítással és utasítással szívesen szolgál

FOJILAJOS

műfogász Tordán, fötér.

A JELENKOR LEGJÓBB TETŐFEDESI ANYAG

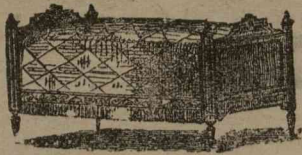
ETERNIT PALA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:

**ETERNIT MŰVEK
HATSCHÉK LAJOS
BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33.**

*) E rovatban közérdekű közleményeknek helyet adunk, a felelősség azonban a beküldőt ille-
ti. Szerkesztő.

ÉPÜLET ÉS BUTORASZTALOS.

A 30 év óta fennálló, legjobb hírnévnek örvendő

Üzletemet

a tömeges megrendelések miatt nagy munkaerővel szaporítottam meg és így abban a helyzetben vagyok, hogy a legszebb és legizlésebb munkákat vagyok képes kiállítani.

Különösen ajánlom a legújabb mintájú magyar stíli munkát, a mely minden eddigi rendelőmnek a legjobban tetszett. Elvállalok bármily nagy vagy kisebb szabásu

! épület és butor-asztalos munkát !

jutányos árban, pontos és szép kivitelben. Javításokat, festéseket azonnal és olcsó árban. Kisebb vagy nagyobb munkákról költségvetéssel, felvilágosítással, rajzzal bárkinek szívesen szolgálom. Főelvem a jó munka és pontosság, a mit eddigi számtalan rendelőim bizonyítanak.

A t. városi és vidéki közönség szives pártfogását továbbra is tisztelettel kéri

MARINKA MIKLÓS.
épület és butorasztalos Tordán.

31 1-0

Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság Maros-Vásárhelyt

Teljesen befizetett részvénytőke egy millió kor.

Fióktintézetek és kirendeltségek: Csikszereda, Gy.-szentmiklós, Maros-Ludas, Marosujvár, Nyárádszereda, Parajd, Székely-udvarhely és Székelykeresztur.

Jelzálog kölcsönöket nyújt földbirtokra és bérházakra a legjutányosabb feltételek mellett, ugyszintén törlesztéses kölcsönöket 300 koronától kezdődőleg a tőketörlesztést és kamatot magában foglaló félelvi részletfizetések ellenében 10-65 évig terjedő időre 4 1/2% alap kamattal. Magasabb kamatu előző kölcsönök konvertáltak. Minden kölcsön a leggyorsabban rendszeren két hét alatt készpénzben folyósítatik.

Leszámítól 6 hónapi lejáratig terjedő bel- és külföldi váltókat, utalványokat és adósleveleket.

Elfogad betéteket könyvecskére, vagy folyó számlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Előleget ad értékpapírokra és betárolt árukra.

Folyó-számla hitelt nyújt betáblázásra és más biztosítékra.

Vásárol és elad értékpapírokat, külföldi pénzeket; bevált szelvényeket és kisorsolt értékpapírokat; teljesít tőzsdei megbízásokat és átutalásokat; kiállít utalványokat és hitelleveleket a bel- és külföldre.

Képviselet a legrégebb és legnagyobb biztosító intézetet a Trieszti általános biztosító társaságot (Assicurazioni Generali) és eszközöl tűz, üveg és jégkár, valamint, betörés elleni, végre élet és balesetelleni biztosításokat a legolcsóbb díjak mellett.

10 1-52

Agrár Takarékpénztár
marosujvári kirendeltsége.

DICK JAKAB ÉS TÁRSA

férfi és női divat nagy áruháza. Marosujvár.

Legnagyobb választék

női-, férfi kalapokban, elegáns női ernyők, férfi ingek és gallérok, divatos TULIPAN nyakkendők, női-, férfi- és gyermek czipőkben.

Mind kiváló hazai gyártmány!

Tekintettel az olcsó bevásárlási forrásra t. vevőink tömeges látogatását kérjük.

tisztelettel

DICK JAKAB és TÁRSA

ERDÉLY LEGNAGYOBB DIVATÁRUHÁZA. Főüzlet: TORDA, (Erdély).

Kiadó butorozott szobák.

Van szerencsém az utazó közönség tudomására hozni, hogy a Telek-utczában, ujonan épített házamban

Butorozott szobák

fűtéssel és világítással együtt, napi 1 kor. 60 fill. árért mindenkor kaphatók.

Ugyanott jó házi koszt is jutányos árért kapható.

Tisztelettel
Szilágyi Leopold.

9 1-0

BORVIZ!!

A Boholti és M.-Solymosi forrás gyógy- és borvizét több orvosi szaktekintély vegyileg vizsgálta és azt természetes dus szénsav-tartalmuknál fogva gyomor-, vérszegénység-, gége-, hurut- és szervi bajoknál mint legjobb gyógyvizeket ajánlják.

Kellemes izüségüknél fogva borhoz, szörp-höz üdítő italul szolgál, valamint olcsóságánál fogva is a nagy fogyasztó közönség kedvencz ásványvizének bizonyult.

2 literes palaczkokban 24 fillérnyi árban kapható és 5 üveg rendelésnél házhoz szállítja a „Boholti gyógyforrás“ vizének Marosujvár és vidéke egyedüli és kizárólagos képviselője:

Miklosy Gyula

Kereskedő Marosujváron, Mikó-utca, községház mellett. 1-6

A G R A R I A

KÉRJEN

MINDEN

GAZDA

az AGRARIA-tól

ÁRJEGYZÉKET,

gőzcséplőkészletekről, benzinmotorokról és vetőgépekről.

Az árjegyzéket díjtalanul küldjük.

Levélezim:

AGRARIA Budapest, Váci-ut 2.

A G R A R I A

KANN és HELLER

11 1-52

Budapest, V. Váci-körut 62.

Műszaki cikkek:

bőr-, pamut-, teveszór-szijak, kazán és gőzgépszerelvények, ruggyanta-árúk, tömitő anyagok, légszesz, kazán-, gőz-, fűtő- és agyagcsövek, amerikai henger, orosz ásvány és oliva olajok, sűrű zsiradék stb.

Malomberendezések és felszerelések:

saját gyártmányu malomkövek,

malom vasalkatrészek, eredeti svájci selyemszövetek, vas és rézsodrony szövetek, kenderheveder, serleg, malomesákányok, mérlegek, trieurök, tisztítógépek, tisztítóhengerek, Ganz hengerszék, malom-állványok, rovátkoló-gépek stb.

Szerszámok és szerszámgépek

az összes gyári és kézi üzemhez, gépész, lakatos, kovács, asztalos, bognár, kádár stb. részére.

Szivattyúk, fecskendők, injectorok, ejectorok, gőzsugár, lég- és gőzszivattyúk, tüzi fecskendők.

Szőlő- és mezőgazdasági cikkek, ártézi kutfurószerszámok és eszközök.

Gőz-, benzin- és légszesz motorok

Villamos világítási és erőátviteli berendezések. Összes mezőgazdasági gépek, gépalkatrészek, szerelvények és szükségleti cikkek nagy raktára.

Gép és gépalkatrészek javításai legjutányosabban eszközöltetnek.

Saját gyártmányu, szabadalmazott függőleges kövekkel dolgozó darálók.

A Vermorel permetezők, a Dorn-féle törekrosták, a „Bunge“ sikazita „Maxim“ csavarós csigaszorok, „Huhn“-féle üreges fémtömitő gyűrűknek, „Kaulhausen“-féle szab. lyukasztott bőrszij és „Mühlensohn“-féle pamut-hajtószij, „Steam-Proof“-tömitő anyagok, „Tovote“ sűrű zsiradék és a „Bajzath“-féle dobkosár-betétek egyedüli elárusítói.

12 1-52

CONRAD és TÁRSA

gépek, szerszámok, műszaki és gazdasági cikkek nagykereskedése

BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRUT 15. (OKTOGON-TÉR.)

A m. kir. honvédség, a m. kir. csendőrség, a m. kir. államvasutak, a m. kir. posta- és távirde-igazgatóság, a m. kir. ipariskolák, a m. kir. vas- és aczélgyárak és a legtöbb állami intézet és vállalat szállítói.

RAKTÁRTART ÉS SZÁLLIT:

Általános műszaki cikkekét, mint: Bőr-, pamut-, balata-, teveszór-szijakat, Ewart és Gall hajtó-lánczot; Transmissio-kötelet és más kötélárut; Gummi-, asbest- és mindennemű más tömitő anyagot; Gummi-, kender-, len-, fém-, szívó- és nyomótömlőt; Csiszoló-port és vásznat; kőcz tör-lőkendőket és tisztító anyagot, feszmérőt, vizállásmutatató-üveget, szelepeket és mindenféle gőzkazán felszerelést; kazán-, gáz-, öntöttvas-, agyag- és mindenfajta csövet; vízvezeték-, fürdő- és closett-berendezéseket és vízvezeték felszereléseket.

Kenő- és világítóanyagokat, mint: Gépkenő-, hengerkenő-, dynamo-, motor-, separator-, automobil-olajat; repczekenő- és égőolajat; petroleumot, Tovote, fogaskerék-kenőcsöt stb.

Szerszámokat és szerszámgépeket csakis megbízható jó minőségben; gépész-, mechanikus, lakatos, kovács, bognár, asztalos, kádár, egyszóval minden iparos és gyári üzem szükségletére.

Emelő- és szállító eszközt, mint emelőjárgányt, csigasort, csigákat, darut, lánczot és láncz; szemet, taligákat, kocsit, létrát stb.

Építőanyagokat, csavarokat és szegeket, mint: cement-, tűzálló téglát, fedőpépet és lemezt, Carbolineumot, festékeket, japán- és hollandi mázakat, kátrányt, szegecseket, minden néven nevezendő csavarokat és szegeket stb.

Szivattyút, fecskendőt, Extingueurt, ugymint gőz-, lég-, kézi-szivattyút, Injectort, tüzi-fecskendőt, Miller és Haslam Extingueurt stb.

Malomberendezési és felszerelési cikkekét: malomköveket, sveiczi selyem-, vas-, sárgaréz- és fém-szövetet, kenderheveder-, serleg-, esákány-, zsákesatt-, lámpa-, mérleget stb. Ganz-féle hengerszéket, trieur, tisztítógépeket, köszörűköveket, keféket stb.

Szöllő- és mezőgazdasági gépeket, csakis elsőrendű gyártmányt, kívánat szerint bármely bel- vagy külföldi gyárból.

Pontos, megbízható és jutányos kiszolgálás!!

Ajánlatokkal felszólításra szívesen szolgálunk!!

25

év óta fennálló és jó hírnévnek
örvendő

**ÓRÁS-, ÉKSZERÉSZ-
és ARANYMŰVES**

üzletem kellő biztosítékot nyújt, hogy t. vevőim
elsőrendű és magyar gyárosok által gyártott és
forgalomba hozott árukat vásárolhatnak a leg-
jobbban, legmegbízhatóbban és legolcsóbban
üzletemben.

Névnapi és nászajándékokban

óriási nagy raktárt rendeztem be arany és ezüst
ezikkelben, valamint honi gyártmányú china-
ezüst tárgyakban. Ezen kiváló előnyös vásár-
lási körülményekre nagyrabecsült vevőim figyel-
mét különösen felhívom már azért is, mivel
ezen ezikkel közvetlen első kezektől szer-
zem be s így áruim utólérhetetlenek.

Valódi svájci-, arany-, ezüst-, nickel- és
vasóráim fali-, inga- és ébresztőórám elsőrendű
minőségűek. Aranygyűrűk, függők, láncok,
karperecek, medallionok fémjelzéssel ellátva,
14 káratos aranyból készültek a legdivatosabb
kiállításban, hazánkban vagy saját műhelyemben.

A midőn még a double-arany név alatt for-
galomba hozott árukat emlitem, figyelmeztetem
vevőimet, ezen olcsó ezikkel fel ne üljenek,
mert double-arany alatt aranyozott ezüst és
közönséges sárgaréz is jöhet forgalomba.

Kiváló és rendkívül áruezikkel!

Elvem: valódi árut esekély haszonnal is
árusítani s a fejlődő magyar iparunkat bár ál-
dozatok árán is forgalomba hozni.

85 1-52

Tisztelettel

HERBST MOR

ékszerész és órást Torda, főter.

és

Kitűnő ételek és **Tiszta borok**

Tisztelettel
hozom a nagy-
érdemű közönség b.
tudomására, hogy a
MAROSUJVÁRI
ujjonnan átalakított

**KINCSTÁRI VENDÉGLŐT,
ÉTTERMET és KÁVÉHÁZAT**
átvettem s azt a modern jó izlés és a
legfokozottabb igényeknek is meg-
felelően rendeztem be.

**KÉMYELMÉSEN BERENDEZETT
SZÁLLODAI SZOBÁK**
mérsékelt árban
a t. utazó közönségnek mindenkor
rendelkezésre állanak.

**Előzőkeny, pontos és gyors kiszolgálás
!!! JUTÁNYOS ÁRAK !!!**

Szives pártfogást kér:
Klein Endre,
vendéglős.

GOLDBERGER A. V.
HIRDETÉSI IRODA.
BUDAPEST, IV., Váci-utca 20

TÖRÖK a szerencse KOVÁCSA!!

Felülmulhatatlan az a szerencse mely bankhá-
zunknak kedvez. Rövid idő alatt
25 millió koronánál több nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek
között a **két legnagyobb** nyereményt és pedig:

kétszer a nagy jutalmat, a **600.000** koronás főnyereményt,
a legnagyobb **400.000** koronás főnyereményt,

továbbá 5 à **100.000**, 3 à **90.000**, 2 à **80.000**, 3 à **70.000**, 3 à
60.000, több **50.000**, **40.000**, **30.000**, **25.000**, **20.000**,
15.000 és ezeken kívül számtalan **10.000**, **5.000**, **3.000**, **2.000**, **1.000** 500 ko-
ronás és egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb
osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 18-ik új magyar osztálysorsjátékban

125.000 sorsjegyre **62.500** pénznyeremény jut.

és összesen **16 millió 457.000** korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

**Rendelje meg a neve mellett
álló szerencseszámot!**

Sok pénz széppé varázsolja az életet! Talán meglepi a
ferj a feleségét vagy az asszony az urát a neve mel-
letti álló sorsjegy megvételé által egy főnyeremé-
nyot! A véletlen nagy szerepet játszik az életben és
könnyen meglehet, hogy éppen egy szerencsesor-
veletlen folytán a neve mellett álló számot eltalálja, melyre egy
nagy nyeremény jut.

Adám, Adél	4040	Dezsi, Erzsébet	6411	Iván, Jolán	12305	Ottó, Melánia	2441
Adolár, Agnes	6314	Ede, Eszter	9868	Jakab, Józsa	20284	Ödön, Marcsisz	26989
Adolf, Agota	9007	Elek, Etel	19821	János, Judit	20983	Pál, Neszti	24234
Agoston, Amália	19162	Elemér, Flóra	20530	Jenő, Juliska	24203	Péter, Olga	24277
Aladár, Anna	20445	Emil, Franciska	22032	József, Karolin	24265	Pista, Paula	28873
Albert, Anatólia	21619	Eudor, Frida	24252	Kálmán, Katinka	28874	Richard, Pelagie	32715
Alfréd, Apollonia	24245	Ernő, Genovéva	24363	Károly, Katalin	29634	Róbert, Petronella	35640
Akos, Aranka	24285	Ferenc, Gertrud	29633	Kornél, Klára	35318	Rudolf, Piroška	37411
Ambrus, Berta	28881	Frigyos, Gabriella	34933	Kristóf, Klémil	36325	Salamon, Regina	38164
András, Blanka	34352	Fülöp, Gizella	36779	Lajos, Kornelia	38138	Samu, Rozsika	38238
Antal, Borbála	36451	Gábor, Hedvig	38118	László, Krisztina	38226	Sándor, Rozalia	41921
Arnold, Boriska	37424	Gáspár, Heléna	38173	Leó, Kunigunda	41919	Simon, Sári	83391
Arpád, Beáta	38169	Gergely, Henriett	41795	Lipót, Laura	64204	Tamás, Sarolta	84769
Arthur, Bella	41794	Géza, Hermina	51898	Lőrinc, Lenke	84738	Tibor, Szeréna	86049
Aurél, Brigitta	41938	Gusztáv, Hilda	84702	Manó, Leónia	86014	Tihamér, Theodora	92773
Attila, Cecília	84309	György, Ibolyka	84780	Markus, Lidia	90370	Tivadar, Teréz	123503
Balázs, Cornelia	84773	Gyula, Iduska	89219	Marton, Lina	101939	Tóbiás, Terus	123504
Bálint, Dóra	86065	Henrik, Ilona	101914	Mátyás, Ludmilla	123502	Vendel, Valéria	123508
Barnabás, Boróttya	101404	Hermann, Ilma	123501	Mihály, Lujza	123507	Viktor, Veronika	123516
Béla, Cecília	106999	Hugó, Ilka	123506	Miklós, Magdolna	123519	Vilmos, Viktória	123520
Benedek, Eufemia	123505	Ignác, Irén	123546	Miksa, Malvin	123514	Vince, Vilma	123518
Bernát, Emma	123509	Illés, Irma	123510	Mór, Margit	123515	Zoltán, Zsófia	123521
Dániel, Ernesztin	123513	Imre, Izabella	123511	Nándor, Mária	5483	Zsigmond, Zsuzsanna	123522
David, Eva	123517	István, Janka	3512	Orbán, Mártha	8826		
Dénes, Evelin	5637	Ládor, Johanna	8602	Ószkár, Matild	12314		

Legnagyobb nyeremény esetleg 1,000.000 korona,

továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 à 200.000, 2 à 100.000,
2 à 90.000, 2 à 80.000, 2 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000, 3 à 40.000, 3 à
30.000, 6 à 25.000, 9 à 20.000, 13 à 15.000, 44 à 10.000 korona és még sok
egyéb nyeremény.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsj. frt —75, vagy K. 1:50; 1/4 eredeti sorsj. frt 1:50 vagy 3 kor.

1/2 „ „ „ 3—, „ „ 6—; 1/1 „ „ „ 6— „ 12 kor.

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hi-
vatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal,
de legkésőbb

folyó év május hó 23-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután fenti szerencseszámok gyorsan elfognak.

TÖRÖK A. és Tsa

Sürgönyezim:
Törökék, Budapest.

bankháza, BUDAPESTEN.

Sürgönyezim:
Törökék, Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruházi osztálysorsjáték üzletei:

Központ: **Teréz-körut 46/a.**

I. fiók: **Váci-körut 4/a.**

II. fiók: **Muzeum-körut 11/a.**

Füßy József

EZELŐTT HARMATH J.

KÖNYV-, PAPIR-, DISZMŰÁRU-, GYERMEKJÁTÉK KERESKEDÉSE ÉS
KÖNYVNYOMDÁJA TORDÁN.

TAVASZI ÉS NYÁRI SZEZONRA LEGUJABB Gyermekjátékok.

Társasjátékok nagy választékban és olcsó árban.

Ifjusági Olvasmányok, Képes-, Mesés- és

 I M A K Ö N Y V E K.

DISZMŰÁRUK, AJÁNDÉKTÁRGYAK, u. m.: dohányzó készletek, hamutartók, gyufa-
tartók, tintatartók, parfüm-, kesztyű-, gallér- és manchett-tartó dobozok, iróaljza-
tok, dohány-, pénzes- és toilett-tárczák, képes levelező lap albumok egy koroná-
tól feljebb. Fénykép albumok. Női munka és papirkosarak. Kotta-tartók. Kefe- és
ujsgártartók. Diszes kosáraruk nagy választékban.

GRAMAPHONOK ÉS PHONOGRAPHOK RÉSZLETFIZETÉSRE.

LEGUJABB FELVÉTELŰ GRAMOPHON-LEMEZEK.

HEGEDŰK, HEGEDŰSZEREK, HARMONIKÁK.

LEGUJABB HUSVÉTI KÉPES LEVELEZŐ-LAPOK.

A legujabb ujdonságok óriási nagy választékban.

LEVÉLPAPIROK DISZDOBOZBAN.

NÉVJEGYEKET 20 percz alatt készítek a legcsinosabb és izlősebb kivitelben.

OPERÁK, OPERETTEK, COUPLEK- ÉS DALUJDONSÁGOK

vagy bármely más zeneművek, regények, elbeszélések, diszművek leggyorsabban
o o o o o és engedményes áron megrendelhetők. o o o o o

Könyvnyomdában mindenféle nyomtatványok a legcsinosabban és jutányos árban készülnek.

Vidéki megrendelések portómentesen eszközöltetnek.

TELEFON SZ. 34.

ALAPITTATOTT 1867.